

PSB / DSP
Received/Recu
OCT 4 1989

КАНАДА

„КАНАДА“
виходить кожного тижня у вівторок.
Річна передплата в Канаді \$1.00
За границею \$1.50
Видає
РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА в КАНАДІ
Адреса: „КАНАДА“
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

CANADA

„CANADA“
Ruthenian Weekly
Published every Tuesday by
RUTHENIAN PUBLISHING CO. Ltd.
of CANADA
The best medium for advertisements.
Subscription Per Year \$1.00
Address: „CANADA“
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

PIK 1. Вініпег, Ман. Вівторок 23 Вересня 1913. Число порядкове 4. Winnipeg, Man. Tuesday September 23 1913. Число 4.

Новинки.

Великий страйк в Англії. Можливість домової війни.

В Англії вибух генеральний страйк робітників, який є звернений головню проти Ірландії. Страйк сей прибрав такі застрашачі форми, що правительство англійське обавляє ся, що би він не спричинив домашньої війни. На страйк мало вийти около 300.000 робітників, головню Залізничих та майнерів. Весь рух торговельний та промисловий в цілїм краю спинений, що приносить необчислені шкоди для держави і всюда говорять ся про торговельну кризу в Англії. — Страйк сей має мотиви політичні, які беруть свій початок в ворожих виступах певних кругів та партій в Англії проти самоуправи Ірландії.

В європейських часописах появили ся статі, в яких широко говорить ся про те, що Ірландію буде спомогати Німеччина, що би викликати домашню війну, яка б ослабила англійську державу, а тим самим дала перевагу Німеччині над Англією. Німеччина мала перетранспортувати до Ірландії масу пального оружя.

Провідником сих розрухів є Jim Larkin, який своїми бесідами по цілїм краю збунтував все населене. Від англійського премієра міністрів Есквіта жадають, що би він розписав нові вибори і коли вибрані посли згодять ся на самоуправу, тоді вони успокоять ся і на самоуправу пристануть.

В місті Дубліні, до розпочав ся страйк та зару-

шеня, прийшло в неділю до борби на улицах міста, в якій зістало ранених по верх 40 людей, між ними 7 поліціянтів. Товпа страйкарів, яка виносила поверх 10 тисяч людей, робила на улицах демонстрації та барикади, перевертючи трамваї, вози, телеграфічні слупи і т. п. До Дубліна висла но військо, бо поліція не може собі дати ради з демонстрантами.

В Лондоні відбуває ся тепер конференція, в якій беруть участь англійський король, міністри та визначніші державні мужі, які бажать запровадити спокій в краю як найскорше.

— Німецькі патріоти пруть до війни. — Від якогось часу в німецькій армії завелась велика деморалізація; Піяньство, картярство та перекупство, се ціхи теперішньої німецької армії, а головню висших офіцірів. Щоби ратувати своє військо від дальшої деморалізації та запровадити давню військовою карність, німецькі патріоти пруть всіма силами до війни і говорять, що тільки одна війна може уратувати німецьку армію від деморалізації та зледачіня. Цікаво тільки, на чий скірі будуть ратувати німецькі патріоти своє військо.

Висадили у воздух. Мексиканські повстанці висадили динамітом у воздух пасажирський потяг недалеко місточка Саль-

тілю. В потягу їхало 40 жовірів і десять цивільних пасажирів, які повесди смерть на місці. Зі всіх подорожних уратував ся тільки один американець, котрого однак повстанці зловили і обрабували.

Заворушення в Альбанії. В новоутвореній через балканську війну державі, Альбанії ширить ся повна анархія та безладде. Альбанці поділені на різні партії, роблять в краю велике замішане. В цілїм краю панує велике негодоване проти Сербів і Чорногорів, які хотять відібрати від Альбанії деякі стратегічні позиції.

З Білгороду доносять, що Альбанці зброять ся і хочуть оружною силою виступити проти Сербії та Чоногори. Італія вислала на границі Альбанії і Сербії свої війська, що би утихомирити Альбанців.

Убийник Шмідт не є правдивим сьвященником. З Нью Йорку доносять, що певні круги сьвященничі заперечили, немов би Шмідт, що замордував свою коханку: Анну Ауміллер, був правдивим сьвященником. Підчас дальшого переслухання Шмідт заявив, що убієства він доковав на жадане його покровительки сьв. Елисавети, яка припоручила йому принести жертву за гріхи. Він признав ся дальше, що по довершеному убієства напив ся кровю, що би довершити жертви...

Последні вісти доносять, що Шмідта узвано вяртом який за свої чини не є відповідальним.

Властителька дому задержує дитину за рент.

В місті Синсинаті трафилася така подія. В однім домі жила бідна родина, складаючі ся з мужа, жінки і маленської дитини. Муж вже довгий час лежав хорий і родина лишила ся без гроша. Тимчасом прийшло ся платити рент. Бідна жінка бігала то сюди то туди, але грошей нігде не могла дістати, щоб заплатити рент. Властителька дому тоді викинула мужа і жену на улицу, а дитину силоміць видерла від грудий матери та задержала як заплату за рент. На силу з помоцєю поліції удало ся нещасній матері відібрати свою дитину.

— Засуд міліонерського сина. В Георгії (Зединені Держави) покінчив ся сензацийний процес проти 25 літнього міліонерського сина Льва Франка, котрий знасидавав чотирнадцятилітню дівчину заняту у фабриці його батька а відтак замордував її. Коли проголошено засуд смерті, публіка привітала його оплесками. Засуд має бути виконаний 5-го жовтня.

86 тисяч імігрантів. За последний піврік прибуло до Канади з Англії 86 тисяч імігрантів. Канадські іміграційні власти хотіли би се число подвоїти в слідуючїм році. Вони були би раді, щоб ціла Англія переселила ся до Канади, та в той спосіб загородила дорогу до Канади иншим народам, та здає ся трудно буде щоб їм се вдало ся.

Шестеро повішених. Вночі з п'ятниці на субботу минулого тижня около 4 год. рано виконано в Москві шість засудів смерті над каторжанами Бутир-

ської тюрми за бунт в тюрмі, убієство і поранене надзорців. Повішені Андреев, Волощанін, Врублевський, Коноки, Мелинчук і Шерепелов. Засуджені вже вечером знали, що жеде їх шибениця і дожидали смерти супокійно. На кілька годин перед смертю Врублевському дозволили бачити ся з жінкою через дві решітки. Працюючись, Врублевський заплакав та просив передати привіт оборонцям від всіх засуджених.

Здичіне. В Пітсбург, Па. застрілив перед кількома днями робітник Стефан Розальський свою жінку тому, що коли повернув вечером до дому з роботи, еще не приготував їй вечері. Розальський сейчас відбрав собі жите.

Відгомін морду в монастири. — На основі дотеперішнього слідства припускають, що морду на особі ігумена Косака в Золочеві dokonано в цілї грабїжи. Се стверджує брак чорного пулреса і залізної скринки, яку убитий мав ще від о. Немиловича, котрий тримав у ній гроші. Точне слідство веде ся в Дрогобичі, де мешкав братанок бл. п. Немиловича, на якого впадо підозріне поповнення сего вбийства, виказало його цілковиту невинність. Так само і що до арештованої Баєї Литик. Ціла справа закритя покищо темрявою тайни, та є познаки, що убієства допустив ся хтось, що урудував „майхром“ себ то ножем, яким орудуєють львівські бандити. — Наслідником в монастири бл. п. Косака став о. Мушкевич, котрому передав ігуменат провінціал Чина В. В. Платонід Філяс.

Детективи при роботі В справі убийника Шмідта в Нью Йорку. Поліція вислала на пошукування нових детективів. Онц мають вислідити, чи Шмідт не поповнив більше убієств, бо він признав ся що його бажаням було перепровадити всіх, надругий сьвіт де буде вічний супокій, Сам він тішить ся, що вкортці сяде на електричне крісло і повінчить всякі рахунки з сям сьвітлом.

Соціалісти злучать ся. На соціалістичнім конгресі, який саме тепер відбуває ся в сні, в Німеччині висло-

влено бажане, що би злучити всі соціалістичні групи в одну партію для успішнійшої праці і борби з капіталістами

Страшна катастрофа Підчас залізничої катастрофи, яка лучилась у Франції в місцевості Грейсе в четвертє минушого тижня згинуло 39 осіб а 30 зістало тяжко ранених.

„Чорна рука при роботі. — До одного Санкира в Чикаго, Конфорті, прийшов був недавно тому почтоку лист з жадаєм сїм тисяч доларів, в противнім случаю грозили автори листу смертию. Аж ось вночі з 10 на 11-го с. м. невисліджені до тепер злочинці підложили бомбу під банк і зруйнували його цілковито. Кажуть, що се справа італійської рабівничої банди „чорної руки“.

Жебрак процесує Поліцію. — В Чикаго, Іл. виточив перел судом жебрак міський поліції процес тому, що поліційні власти не хочуть йому дозволити дальше жебрати. Поліція заборонила сему жебракови користати дальше з публичної добродійности, бо ствердила, що жебрак зібрав вже доволі гарний маєток, вартости 25.000 доларів. Таке рішене поліції уважає сей богатий жебрак як протизаконне і безпідставне, бо після його гадки поліція не має права ніякому чоловікови заборонити занимати ся чесним і ретельним зарібком, за який жебрак уважає свою жебрацьку професію. Не знати кому судія присудить право: поліції, чи проіорному жебракови

Холера в Будапешті. В Будапешті занотовано 1137 випадків занедужани на холеру. З сего числа недужих вже умерло 45.

Великий пожар в Ст. Павль. — Підчас пожару в Ст. Павль, який вибух в друкарні Любе і Ко., а опісля переніє ся на дві сусідні камениці, зістало тяжко ранених 6 осіб, а 250 заледво уратувало своа жите утечию. Шкоди вносіють 200.000 дол. Причини пожару не звісна.

КРАЯНИ!

ВСІ ЛЮДИ котрі хочуть посилати гроші до краю, най ся до нас удають, ми посилаємо гроші так, що там в краю рівні дістають.

ПОЧТА і зміїне від долара лиш коштує 2 центи.

ЛЮДИ котрі не мешкають в Вініпегу можуть до нас прислати гроші а ми ішлемо до краю і їм зараз вишлемо рецеліс.

ТАКОЖ як маєте чеки то до нас пришліть а ми приймемо так як гроші.

Ми спроваджуємо людей з краю скоро і так що не мають жадного клопоту в дорогі, також продаємо шифкарти до краю на всіх найліпших шифах і міняємо гроші на краєві.

Продаємо марки краєві і канадійські. — Наш офіс отворений щодни від 9 до 7 вечера в субботу від 9 рано до 9 вечера.

ALLOWAY & CHAMPION, LTD. 667 Main Street Winnipeg, Man.
C. GENIK, Управитель загр. відділу.

Вісти з Старого Краю.

Хотять ошукати.

Польські партії в Галичині, котрі були противні виборчій реформі, виробляють тепер на власну руку нові проекти виборчої реформи. Кожда з тих партій вдумує такі способи, якими можна обдурит в Гуснів, а якби лише вийшли на користь полякам. Польські провідники та партії хоч і сваруться між собою, однак проти домагань Русинів ставлять всі ворожо і хотіли б допустити до жалких уступок в їх користь.

Русини однак пізнались вже доре на всяких штуках польських верхоглядів і одним кроком не уступають зі свого становища, а рішучо домагаються сповнення того, що їм правдоподібно належить. Наніш послі, на домаганя всео Руського населення, заявили, що не допустять до жалких нарад в галицьких сомі, доки поляки не згодяться на їх домаганя та не ухвалять справедливої виборчої реформи.

Поляки на Буковині.

Від якогось часу почали на Буковину їхати ся Поляки з Галичини та заволити там свої порядки. Русини, які чисельно суть найбільшим народом на Буковині, були вглядом Поляків дуже врозумілими і не перешкаждали їм в ніякій роботі. Поляки однак розгазувались між гостинними Русинами починають тепер робити на шкоду та вступити проти своїх господарів-Русинів. А треба знати, що на Буковині нема ані одно польської громади — Дивним тут виглядає се, що деякі руські провідники на Буковині помагали Полякам в сій шкідливій для руського населення роботі, роздаючи їм великі та добре платні посади, які правдоподібно належать тільки Русинам.

Якщо Поляки в яком небудь краю були на таким становищу, як Русини на Буковині, то вони певно і духу руського там не стерпілиб. Здало-б ся, щоби Русини перестали вже виховувати та годувати своїх ворогів в своїй хаті.

— Гіркі наслідки солодко го напою. Князь Урусов з Москви їхав з Відня до Венеції в товаристві гарної Віденки. В часі подорожі, потрапувала Віденка свого товариша подорожі со лодким вином. Упоений на поем кня. Урусов заснув. Коли пробудив ся, побачив, що нема вже не лише гарної товаришки подорожі, але і його дорожній коштів, вартости 120.000 корон.

Холера в Австрії.

З різних місць австрійської держави надходять вісти про випадки занедужань і смерти на холеру. В угро-руських селах Шодива і Волос занотовано 25 випадків сєї страшної пошесть. Також у Відня забрано

до шпиталю кількох хорих на сию недугу.

Арештують емігрантів.

В протягу п'ятих тижнів краківська поліція арештувала зник 1000 людин, які хотіли виїхати до Америки. Більша часть арештованих се переважно рекрути, які були асеровані в сєї військовій службі в Галичині.

Арештоване грабінників.

Поліція арештувала оводі у Львові трох небезпечних бандитів, які поповнили грабежі на Янівській улиці. Всі три арештовані суть брати і називаються Бурди. Арештовано і польське Маріяна Гвоінського, котрий панав вночі на п. Ливентердову і хотів вилучити торбинку з рук. У арештованого найдено 210 корон, котрих поєднаня не міг ніяк виснити.

Самовбивство жовніра.

В Чернівцях застріли в сєдні 3 вересня в каварни встрілом з службового карабіна фрайтер з 5 кмпанії 41 полку, Пірановський. Тіло самовбившига передано батькови, що живе в Чернівцях яко пенсіонерний вахмайстер жандармерії.

Переслідують учителів.

Польські власти в Галичині переслідують руських учителів за те, що сї при послїдних виборах агітували за своїми кандидататами та самі на них голосували. Видно що Поляки патріотизм та варолим обовязком уважають то, що виходить лише їм на користь, але коли Русини сповняють свій народний обовязок, то се вони уважають за злочин.

Крадіж — літака у Львові.

Тому два роки украдено в львівських торгових магазинах літак вартости 20.000 к. котрий спровадив до Львова професор політехніки Сохацький для наукових цілей. Винувника крадежи арештували випадково аж тепер. Є семолідній, інтелегентний чоловік, який займає ся винаходами. Як кажуть допустив ся він крадежи не для зиску, але щоби познати конструкторію літака. Арештували его недавно, як працював над новою улішненою конструкторією літака. Тому кілька тижнів дізнала ся жандармерія, що в мешканку сєго молодого чоловіка чути дивний стукіт, обороти машини і т. д. Жандармерія вшала до комнаты і застала там его при праці коло літака. Він признав ся до крадежи. Відставили его до в'язниці. Небавом стане перед судом присяжних.

Російські звичаї і обичаї.

В селі Піддубнівцях прилуцького повіта, була в селянина Москала Лебенського гарна жінка Марія. Муж був зависний, коли дуже хто на неї дивив ся, Наконець він рішив ся обезобразити свою жінку,

щоби позбавити себе причини до зависти. Недавно, повернувши з гостини, він злязав жінку, повалив сї на землю і вірізав віс. Нешасній поридил, щоби обжаловала мужа в суді, а она не хотіла сєго зробити і живе при ним.

Право прилюдности.

Міністер просвіти і віросповідань надав право прилюдности на рік 1912-13 I—IV. класі приватної української гімназії Пелагійчичів і I—VI. класі української гімназії в Збаражї.

Крадіж почтового мішка.

В Дев' (на Угорщині) з почтового воза висланого сими днями на дворець, украдено мішок з 28.000 корон. Мішок найшли, але без грошей.

Батьюшка і вчителька.

Проте, яким великим знанем чванять ся московські батьюшки — законотелі, свідчить ось яка подія яка складалась в одній школі Московського Нижньогородського залізничї. В часі навчання релігії у тій школі — місцевий законотелитель оновідав дітям проте, як то кит проковтував Йону і той жив у череві кита три добі.

Тільки отсе вимовив батьюшка, як змієця сховив ся один школяр і отверто заявив, що се ніяк не було можливе, бо вчителька вчила їх, що кит е в спромозі проковтувати лише маленькі рибки. Батьюшка, почавши таке, страшенно розлючений потяг школярка на станицю жандармерії, де їй домагав ся списав протоколу про се, ще місцева вчителька поширює невєрство і атеїзм.

З того проводу вчительці грозила велика неприємність; та її з тої халени вратував начальник залізничї стациї. Він спитав батьюшку: що то за причада склалась з Йоною — чи „чудо“, чи звичайно собі явище?

Звичайно — чудо — відказує батьюшка.

Хотів купити чорта.

Як велика темнота панує ще й нині в Росії, вказує сїлдукий випадок: Один робітник, хочачи зробитись скоро багатим, вічно порпав ся в землю та шукав за скарбами, не міг однак нич знайти. Вкінці його сусїда приобіцяла йому помочи в здобуті багатства і з'обовязалась продати йому чорта, котрий мав показати, де знаходять ся скарби.

Утішений глядач скарбів віддав жінці охотно всі свої гроші, які мав, в сумі 230 рублів. Однак хитра жінка зажадала за чорта 400 рублів. Позаяк він не мав більше грошей, згодила ся дєбра сусїдка продати його за 230 рублів тільки маленько го ще чортика, котрого, як говорила, грєба ще кілька тижнів годувати, доки не підросте. Темний робітник згодив ся на се, та приобіцяв ще їй за годованє платити по 10 рублів тижнево.

Не предчуваючи нич зло.

го, платив він кожного тижня обіцяну суму і терпеливо очікував хвилі, коли вже зможе взяти чортика на свою власність. Та врешті наділо йому довше чецати і він зачав чим раз острїше упоминати ся за чортиком, а навіть загрозив судом. Тоді „чортєва мамка“ обіцяла йому показати чортика і зепроводила його до пивниці, де він при слабїм свєтлї, побачив якусь маленьку почварку, подібну до жаби, яка власне мала бути сїм чортиком. На другий однак день, донесла „чортєва мамка“ с в о м у сусїдові страшну вєстку, а се: що чортик на його вид так перестрашив ся, що в кілька годин опієлий здох. Та неfortunний глядач скарбів не повірив своїй сусїдці і заскаржив її до суду.

Француз: „Жінка е подобна до мішка з мукою. Як в него ударить ся, найлучше вилить а найгірше остає.“

Англієць: „Скромність, се прикмета, яку жінки у своїх вибранцїв бїльшє хвалять ніж люблять.“

Данець: „Жінка е як море; послушна сему, хто сєбї з неї багато не робить, страшна для сєго, хто її боїть ся.“

Швед: „Дж рибу, поки сьвїзда — віддавай доньку поки молода.“

Італієць: „Є два роди жінок. Одні солодкі як мід, другі гіркі як гірчиця. Мід часами перемінює ся в гірчицю, се значить стає гіркий — але ніколи в гірчиці не мож зробити меду.“

Іспанець: „Жінкою і мулом мож лекше поводити по доброду, як по злому. Але на великий случай мусять ся мати валоду в руках.“

Турок: „Лїше мати більше жінок, ніж одну. Бо як попадуть в колотнечу, що у жінок е цїлком зрозумілою річєю — хоч ти будеш мати спокій.“

Хінець: „Язык жінки се лїж, який ніколи не ржає вє.“

А яку поговірку мають Русини про жінку? найзагалїйшою по всіх околицях знаємо є сї: „Жінки ся питає, але сїв розум май!“

Тимчасом хвиля припливаючого моря викинула до его нїг рибу 5 ліктїв довжини. Боючись, що відпливаюча вода понесе з собою рибу, обхопив єї скорєнько ногами. Та в сїй хвилі риба ударивши хвостом, скошила і з новою філеєю покстилася у море і понесла на своїм хребтї сїймавшого єї риболова. Люди, що надбїгли над беріг моря, зі страхом приглядали ся їздї гостора на рибі, який держав в руках удку в видї узди і плив чим раз дальше на море.

Сейчас спущено лодки і скоро поважаного проповідника знято з морського коня. На загальне здивованя, гачок остав цїлий і рибу витящено на беріг, де єї заколено.

Поговірки про жінки. Свої поговірки про жінки має кождий нарід. Сї поговірки сїм інтересїйші і поучучі, що можна з них витягнути осуд, в який спосіб різні народи відносять ся до своїх жінок та як у гадку кождий нарід виробив собі про ваучу і прикмету жінки і про сию ролю жінок, яку вони відграють в житю мушчини.

Нїмець каже: „Піч і жінка мусять находити ся в кождім домі.“ Сю приповідку однак, чим раз менше тепер чути між Нїмцями — правдоподібно тому, що в Нїмеччині з кождим роком касують печі а заводять новомодний спосіб огріваня домів.

Американець каже: „Як жениш ся, гляди, щоби твоя суджена мала правду в жіночі прикметї душі і серця, а не дивись тільки в лице.“

Чоловік-збїв. Недавно арештувала поліція в місті Осейоль, Мо., чоловіка назвиском В. Браун який в пивниці сєвого дому через 12 літ влязвив свою доньку. Нешасливу жертву звєрського вїтня мусли віддати до санаторії для божевілних, тому, що в наслідок перебутих мук бїдна дичина стратила розум.

НОВІ ЧАСОПИСИ В СПО ЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

1) „Новє житє“ тижнево просвітно-економїчна часопись. Видає Американсько-Українська Вилавнича сїлка в Оліфант, Па. За редакцію відіває П. Кирилук. Передплата на рік \$ 1.20.

2) „Любов“ Московськой місячник, орган запомогового товариства того імени, Виходить в Мефїлд, Па.

3) „Потрібно учителя до школи Мілк Рївер ч. 1154. Науку можна розпочати від 15 Октобра; плата \$550 річно. Шкільний лієтрікт не великий. Хата коло школи для учителя, 3 милї від стациї і стору Україна 4 милї від Сїфтон місточка. По дальній інформації зголоситись до

P. S. Ogrzyzlo, sec. treas. Sifton, Man.

Dominion Ticket Office
703 Main Str. Winnipeg, Man.
Phone: MAIN 2681
Продає шїфкарти до всіх частин сьвіта по дуже низьких цїнах.
Вимінює гроші по найдешевших цїнах (2 центи від долара).
Пересилає гроші телеграфічно.
Пересилка мала чи велика — коштує лише \$1.50.

Не вірте, доки не переконаєтесь!
Прийдїть або напишіть до наїстаїшої встарїялої фірми
KIMMEL & KOTSCHOREK.
а тоді переконаєтесь, що совісно і скоро Ваші справи будуть полагожені.
Ми займаємо ся продажію шїфкарт так до як і в Европі на усі лїнії, посилаємо гроші до старого краю, виготовляємо так тутешні як і старокраєві документа, а то: контракти кунна і продажі, повномочія, сєсії, перепроваджуємо процес в старім краю і т. д., асекуруємо від огню і на жите, поживчаємо гроші а також продаємо і купуємо лоти, домї і фарми.
Інформації даємо безплатно за залученєм 2ц. маркї на відповідь.
KIMMEL & KOTSCHOREK
215 Logan Ave. Phone Carly 2288 Winnipeg, Man.
G. Kimmel, нотар і правительственный комісар.

РОДИМЦІ!
Сли хочете їхати до старого краю, або хочете спровадити своїх крайнів до Канади то приходїть до С.Р.Р-ського офісу до головних агентів
A. CALDER & SON.
БАНКИРІ
663 Main St. Winnipeg, MANITOBA
Ми спроваджуємо рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до старокраєві скорі і безпечно. Як також вимінює долари на австрійські гроші і продаємо австрійські маркї.
Ми маємо цадницю і приймаємо гроші від долара до тисячі і висєте та платимо процент.
П. А. Каракоцук є наш укр. представитєль.

НЕМА ТО ЯК БУТИ ЦИРИМ.

Такими щирими поробились наші „товариші“. Не знати, що вплинуло на них, що вони ні сіло, ні пало отворили перед цілим світом свої благородні серця; ми можемо лишень сконстатувати факт, який нас дуже радує. Думаю про велими цікаві ревеліції товариша-атамана Павла Крата і його „ребят“, під товаришім: Фербея Томашевського з Ванкувер. Ревеліції дуже характеристичні і годі їх поминути мовчанкою, бо в них міститься ціла копія цінного матеріалу для будучого історика т. зв. української соціалістичної пропаганди в Канаді.

Справа дуже проста: зрадники Крата, Фербея і Томашевський (так бодай впевнено нас атаман Крат) зважили ся на підлий чин, бо „спублічили“ свого товариша-атамана в „Укр. Голосі“, себто представили „sine ira et studio“ чотири місячну місію його діяльність у Ванкувері і з їх представлення вишло зовсім не те, чим перехвалював ся п. атаман в 30 ч. „Робочого Народу“, мов би то він „чотири місяці працював для партії“ і „тився ся по горах Бритиш Колумбії“, підчас коли його „манітобські товариші полагали спати. „На се т. п. Павло відповідає „kure und binding“, що не він але його клеветники є злодіями... Ні більше ні менше. Гвишло з сего як сей мовляв: Скажи куме, до мене а я до тебе

Та признати ся, я дуже сердечний на згаданих зрадників Крата. Бо-ж прошу подумати: хрестянин бере в руки „Р. Н.“ читає з одушевленем звіт з діяльності сього неопіненого Павла, що працює для справи зі справжнім пожертвоуванем і героїзмом, радує ся що є бодай одна ідейна людина, що хоче і має силу збивати своїми ногами цілу Канаду та як сей Шілерівський дзвін будити живих мертвяків зі сну і неробства — раз на сході, то знов на західних окраїнах без межної Канади подивляє сего гіганта, якому корить ся ціла українська робітничая маса, розкинута на десятках тисяч квадратних миль і росте духом. Аж ось тобі найде ся якийсь кирилик ворог твого оптимізму і бух тебе довбнею по голові... Скаже тобі, що все те чивас Крат тай що потвердив своїм підписом з симпатичною допискою „ваш“ — се нічо иншого „ваш“ — се нічо иншого

„Фербея мстить ся на мені за ушкодження мною його „бізнесу“. Він належить до нашої господарської спілки. „Одного разу Спілка до ручила Фербеєви змінити чек на \$40. Він його зміняв, але „обтягнув“ собі \$10. Опісля доручили йому знов чек на \$60; він сим разом „обтягнув“ \$20. Сколектував \$25 за шер від т. Д. Франта, поклав їх собі до кишені; те саме зробив а

Та даймо слою самим інтересованим. Згадані детективи Крата у статі напечатані в кількох числах „Укр. Гол.“ п. з. „Мученики за соціалізм Кратові“, яка є від-

повідю на будуючу самохвальбу про його діяльність на заході Канади, пишуть про свого отамана менше-більше так: Приїхав за наші гроші довго доживаний нами рабін, наплював нам в очи, казав зложити ся на свій поворот і накиннав питання назад на схід. На першій мітінгу лів дурниці про різні думи і родинні бруди, не пощадили і рідної сестри (а се вміє!), а коли заінтерешували його товариші як председателя „Ради Сімох“, що чувати з фондом Січинського (сей нещасний фонд!), то він вилаяв всіх і вся, повистрашував всіх присутних зі сали і вийшов потім з неї сам, з гордо піднятим чолом, зі словами: Хто яко Я! На другій мітінгу мав показати товаришам штуку, як творив ся з малим чоловік (а він до сего майстер!). В сій цілі за партійні гроші велів закупили довіреним товаришам скіоптиков, що мав коштувати 35 дол., за ціну 300 дол., а зглянаю велів собі дати поручене доконати сей бізнес (а кажуть, що товариші бідні...) і потім засмородів чимось салю викладів (мабуть надував сл, аби на собі дати очевидний доказ переміни в малу) і повиганяв знов усіх з аудиторії. Потім нищуть літнісци — поїхав відпочивати на партійну фарму, як годить ся справжньому заслуженому і високо-поставленому мужеві, а відбувши свій літний віддох вернув до Ванкуверу, велів товаришам заплатити дань, аби він, Павло, міг поїхати на дальшу роботу ще далі, в темнійший кут, де братія спить як сі зачаровані великани в казці — і діставши десятину від своїх покірних реят, чкурнув на схід до Вінніпегу, де тужно виглядав його товариш Володін з сердешином ставом, що теж стужило ся за своїм пастирем. Finita la commedia — занавіса запала. Вийшло таке:

„Пішла баба на гори, Назбирала штири міхи; В кождім міху по горіху Наробила баба сьміху“... Се була очевидна клевета двох партійників Крата, про се переконує відпорід покривдженого в 36 ч. „Роб Нар.“ п. з. „Звідки ся напасть?“

Прощу послухати, що каже п. атаман, бо се ще цікавіша історія. А впрочім ходить мені о се, аби очистити незвичайно заслуженого мужа, якого так підло скривдили його власні піздані. Отже прошу:

„Фербея мстить ся на мені за ушкодження мною його „бізнесу“. Він належить до нашої господарської спілки. „Одного разу Спілка до ручила Фербеєви змінити чек на \$40. Він його зміняв, але „обтягнув“ собі \$10. Опісля доручили йому знов чек на \$60; він сим разом „обтягнув“ \$20. Сколектував \$25 за шер від т. Д. Франта, поклав їх собі до кишені; те саме зробив а

д другим шером \$25 (забув імя того товариша), а сам збрехав перед Дирекцією, що гроші положи до банку. Брехню нарешті відкрили. На засіданю Дирекції я дав Фербеєви „бобу“ а Дирекція обтягнула йому тих \$80 з його шерів.

Через 4 місяці мого побуту у Ванкувері мавим (!) на году довідатись має „нахнючих цвіток“ з Фербеєвого бізнесу. Навіть рідно го шагара обшахрував на лотах. Продаючи льсти під поював людей і т. д.

„Чуючи се, я пильнував вже його (цікаво б знати, хто Крата пильнує...) і завжди парешкаджав загірті йому руки коло нашої спілки, коли пр. хотів взяти \$100 кошени за фарму.“ Чи треба ще цікавішого документа? Тут виходить як на долони: „Оженив ся Яким з таким!“

Т. Крат знав про „деліки“ свого партійника, про них знали всі другі товариші і всі мовчали, аж поки сей проступник не нарушив чести Іх Величества Павла. А чому мовчали? Бо на злодію шапка горить. Бо бояли ся, що спонукають свого товариша до говорення; а вони хотіли, щоб усі мовчали, бо мовчанка се золото (в сьім випадку треба сю приповідку розуміти дослівно).

І тут розкриває ся перед нашими очима ціла безодня брехні, на якій основана вся діяльність наших соціалістів. Люди, що не мають ніякої цілі, бо знають дуже добре, що соціалізм в Канаді являєсь абсурдом, люди, що збьєкротували в очах нашого народу, люди, що уміють тільки руйнувати, — накипають ся на провідників темним зарібникам обкрадають їх, як се виходить з їх власних зізнань, відбирають їм віру в якуне будь етику, бо в їх присутности на мітінгах уміють лишень себе лаяти, побивати і демаскувати як злодіїв сі люди мають чоло вважати себе добродіями робітничої класи, мають відвагу накидати ся на всіх і вся, все критикувати, все реформувати, все мішати з болотом. Своєю кертичною роботою занастили цілий ряд народних інституцій, зневірили народ до гуртового життя, налили серце люду ідо огірчення, спинили его в початковім розгоні тай се суть на стільки безличними, що до сего признають ся певні сего, що все іде їм безкарно.

Справді невичерпаєме єзерело терпеливости і в розуміаости нашого народу. Инша суспільність таких галапасаів, що хочуть жити єї копитом та те до сего на кождім кроці признають ся, викидає зі себе як заразливую хоробу, або дізнавши єя про їх злодіяства віддає їх в опіку сторожи чужого добра, аби їх зробити нешкідливими. У нас такі індивідуа ходять в білий день улицями, друкть до гори носи, вимахують кулаками і з самовпевненем гонять: Ану хто відважить ся? І у своїм цинімі перехваляють ся: Ми вас стри-

жемо, ми живемо вашим копитом, ми плюємо вам в очи, а ви маєте бити перед нами поклони. — Цю, не хочете? Руки по швам і ступити морду! Ось так, ребята... Любителі бурлакування. Англіїці придумали новий вид спорту: перекочивку літньою порою з місця на місце. В Серрей заложено „клуб кочовників, якого члени на декілька днів, або неділь, літньою порою перемінюють ся в любителів бурлак переїздаючи з одного місця на друге в особному, нарочно до сєї цілі збудованому возі. Віз сей створює собою маленьку хатину, кризу півкруглим, бляшаним дахом і заосмотрений у найкочівнішу обеганову.

Довший або коротший час добровільного бурлакування, розумієть ся, залежить від засобів грошевих волоцюгів любителів. Иноді бувають улагоджувані і гулянки, на які з'їдуть ся з різних сторін такі рухомі домн. Збірне місце на такі гулянки заздалегідь буває вибране. Декого уладжукть спільні прогульки до цікавих місцевостей. В збірних місцях вечерами уладжукть любителі-волоцюги вечерниці, концерти, то що, — а все під голим небом.

Трагікомічний случай. В бостонській театрі при виставі на італійській мові „Тоска“ приключило ся таке: Маріо Каваралоссі і Тоска сьпівають дует. Назраз в задних рядах роздав ся оглушакчий сьміх. Показало ся, що сьміяли ся Італійці. Іх гивели з театру і завели на цоліцію. На цоліції, трясуци ся примо сьміху, розказували Італійці, в чім річ. Виявило ся, що Маріови Каваралоссіому пукли штани. Замитивши се, граюча партію артистка Тоска, думаючи, що нікто із сидячих в театрі Американив не розуміє італійської мови, відспівала в дуже драматичнім місци таку фразу: „Не обертайте ся благаю вас до публіки спиною, бо вам пукнули штани“

— Зеліничі вози для дїтїй. — Американив впади на оригінальну думку

вибудувати окремі зеліничі вози для дїтїй, щоб уприємнити і улекшити їм довші подорожі. В нових возах находить ся і дальної, туалета, спальня і лазничка. На долівці є пухкі дивани а стіни вложеної м'яким обитом, щоб дїти падаючи не набивали собі надто великих гузів.

— Економічна сила чорного населеня в Америці. Недавно відбув ся в Філадельфії, Па., зїзд національної ліги Нігрів в Америці з якої зїту виходить, що Нігри в протягу 50 послїдних років від коли узскакали горожанську рівноправність, зросли дуже на економічній силі. Вартість власности Нігрів в Злучених Державах вносивть тепер 700 мільонів доларів, отже Нігри посїдають сегодня більше маєтків, ніж ціла хаборобська людинність в Росії. З початком горожанської війни жило в Злучених Державах 4 і шів мільонів Нігрів — з сего 3 мільони 600 тисяч були невольниками. Нині в Злучених Державах є 10 мільонів Нігрів — з сего числа тільки 30 процент авальфабетів. Земельна власність Нігрів вносивть 2 мільони акрів, що рївняє ся майже повверхні цілої звязкової держави Савт Каролайна.

Циган в огірках. Сидить циган на городі Темнецької почки; До блискавки вибирає Чужі огірочки...

Та все собі промовляє: Блєсни, Боже блєсни!... А Господар його з заду Як вилами свисне... — А сто бісів в твого батька Та у твої груди!... Розкрадти мою правлю!... А що тепер буде?... „Ой батечку, голубчику! Чиніте як, знайте! Тільки прошу вас, пан- (отче, За пліт не кидайте!) — Отжеж кину! „Бійтесь (Бога!“ — Кину бісів сину! Підняв цигана на руки, Та й через пліт кинув. Підняв ся вражий циган, Та як заревоче: „Мені того й бракувало: Добравіч Панотче!“

Купуйте шері в Руській Видавничій Спільці яка видає руську тижневу часопись „КАНАДУ“

Інкорпорований капітал Руської Видавничої Спільки вносивть \$20.000. Шери пролають ся по \$1.00 (одному доларови) один. Кождий Русин повинен купити собі шер в нашій Спільці і стати членом нашого видавництва та інтересуватись його розвитком. По всякі інформації пишїть на адрес: „CANADA“ 261 Fort Str. Winnipeg, Man. Ширїть і передплачуйте часопись „КАНАДУ“ Передплата вносивть тільки \$1.00 на рік.

Найгарніші книжки

ДО ЧИТАНЯ.

Тарас Бульба	30 ц.
Пів коши казок	20 ц.
Збірник байок	25 ц.
З життя первісного чоловіка	25 ц.
Маруся	25 ц.
1901 рік 3 томи	\$2.00
Права Канади	35 ц.
Нетри	\$1.00
В неділю рано зіле копала	90 ц.
Крбзар Т. Шевченка з образками	\$1.00
Полонений на Кавказі	15 ц.
Історія боротьби віри з наукою	50 ц.
Князь і жєбрак	50 ц.
Кровавий шлях	40 ц.
Козацька пісета	40 ц.
Найкрасші пієві	15 ц.
Збірник народних пієсєв і коломийок	25 ц.
Домашня кухня; наука як варити і печи	75 ц.
Історія України, з красниими образками в оправі	\$2.75
Провідник, практичний підручник до науки англійської мови без помочи учителя	\$1.50
в оправі	\$2.00
Що стало ся з австрійським престолонаслідником Рудольфом	60 ц.
Вийшов з друку Великий Ілюстрований Загальний Каталог книжок і музичних інструментів грамофонів і рекордів 170 сторін — виласяемо даром.	

Ruska Knyharnia

850 Main Str. Winnipeg.

ГАРМОНІ!

Віденська гармонія	
19 кляп, 6 басів	\$7.60
21 кляп, 8 басів	8.50
Сталеий голос	\$1.00
10 кляп, 2 басы однорядова	\$3.75
10 кляп, 4 басы	\$4.75

Ruska Knyharnia
850 Main Str.
Winnipeg, Canada.

Читайте і передплачуйте Канаду.

КАНАДА

часопис просвітний, економічний і політичний
виходить кожного тижня у вісторок.

Видавці:
Руська Видавничка Спілка в Канаді.

Річна передплата \$1.00
За гравіцею \$1.50
Поодинокое число 5 ц.

Адреса Редакції і Адміністрації:
„КАНАДА“
261 Fort Street
Winnipeg, Man.

CANADA

Ruthenian Weekly

Publishers

RUTHENIAN PUBLISHING CO. Ltd of CANADA

Theo. Stefanyk -- president
Paul Gigejczak -- vice-president
Harry Bodnar -- secr.-treas.
John Sluzar -- editor.

Subscription Per Year \$1.00
Foreign Countries \$1.50
Single Copies 5 ct.

For advertising rates and all business matters address

RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd.
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

УВАГИ.

Ліберали в страсу.

(Докінчене.)

„Фрі Пресс“, та ліберали в Манітобі, Саскачевані і Альберті бачуть, що стали на хованку. Вони бачуть, що своєю політикою та ворожим становищем проти нашого населення (як рівнож і прочих народностей) та його слухних домагань, зрадили собі руських поселенців, які зуміють при будучих виборах відплатити ся своїм ліберальним „добродіям“. Вони сподіють ся (і цілком слушно!), що при слідуючих виборах аві Русини, ані Поляки, не підпоруть їх своїми голосами — і через те кличуть „гвайт“ та крутять на всі боки, стараючи ся „вияснити“ своє становище до нас, та на місце Русинів, найти собі нових прихильників.

Ліберали знають, що Русини відрубно, самостійно нич їм не відіють і через те сьміяли ся вони до тепер зі всіх змагань, жалів та нарікань наших. Та коли тепер у нас зачалась робота компромісова, лучна з тими, які попірають та сповняють наші домаганя, се е з консерватистами — вони з цілою зайлостю накидають ся на сю роботу взглядно на є „речника“, се е на нашу часопись „Канаду“, та всякими видуманими стараять ся уменшити є значіне.

Сті напади однак повинні якраз вивести Русинів в тім що як наша часопись, так і робота, яку з нею начались мо. е на добрій дорозі, бо веде до здобуття сили, та тих прав, які нам як горожанам краю належать, а яких ліберали хотять нас позбавити.

Справу шкільну поставили на першім місці, на

першім плані у нас неможливі близькі вибори, як вмовляє в своїх читачів ліберальна „Фрі Пресс“, а на се місце поставили єї самі ліберали; поставив міністер Бойл в Альберті, та замаха манітобських лібералів на двомовну систему шкіл в Манітобі.

„Фрі Пресс“ знає дуже добре, що справа шкільна вже не віднині нас цікавила та що ми від ряду літ всегда обстоювали двомовну систему шкільну, отже балакано, що видвігнув на дневний порядок справи шкільної, се тільки діло консервативних політикерів, не має цілковито місця. — А що консервативна партія заявила себе-прихильною двомовній системі шкіл та нашим домаганям, має повне право домагати ся нашого попертя і на таке, може певно числити з нашої сторони, без огляду на те, чи лібералам се полюбась, чи ні.

О що лібералам в дійсности розходить ся, се видно з дальшої писанини у „Фрі Пресс“, там пишеть, що Руїни і Поляки в провінції Манітобі поділені на дві фракції, на два табори: Перший табір, се католики, яких репрезентує часопись „Канадійський Русин“ — і люди, які належать до сего табору, хотілиб мати у провінції школи сепаратні; другий табір складаєть ся з груп національних, які тільки мріють про відбудоване України та Польщі, та які між собою ворогують; вони не признають себе канадійцями в нічим; глядять на себе самих як на утікачів, та лише очікують хвилі, коли їх краї в Европі відзискають свободу. — А дальше кінчить „Фрі Пресс“ так: — можна симпатизувати з мріями і потупляти тиранів, які гнетуть Русинів, Поляків та інших народи в Европі, — але не можна сим утікачам віддавати до розпоряджистости школи, і населене Манітоби повинно вже раз на все покінчити з сим питанням....

Повища писанина в „Фрі Пресс“ найліпше вказує на те, о що лібералам розходить ся; представивши нас як утікачів і тільки як тимчасових гостей в сїм краю, накликає англійське населене єї провінції, щоби воно поступило з нами, як з утікачами та тимчасовими гістьми, значить ся, щоби не зважаючи на наші домаганя, перейшло над ними до порядку дневного та не допустило до того, щоби ми мали голос і вплив на наші школи і прочі справи в сїм краю.

Нехай ліберали з „Фрі Пресс“ не журять ся тим, що з нами буде в будучности. Сам редактор „Фрі Пресс“ не є ліпшим гостем в сїм краю від нас. Ми найшли пристановище в сїм краю, тут працюємо, тут ми стали горожанами і як таким розходить ся нам о добро, розвиток і добру славу Канади, не мевше

як лібералам від „Фрі Пресс“. Ми годимось з тим, що як наші діти, так і ми повинні учитись і знати англійську мову як домінуючу, як урялову в Канаді, бо для нашого власного і наших дітей добра вона є конечною і о се ми самі стараємось і даємо більше як наші ліберали, однак хоч-би ради самого знаня, та образованя ми повинні знати і свою мову та минушину і єї не забувати, а набувати рівномірно з прочим знанем. Ми є горожанами сего краю і хочемо мати голос в управі своїми власними справами та в управі цілим краєм і всякі злобні та неправдиві напади лібералів, мусимо напаятувати як крайню провокаційні.

Консерватистам рівнож розходить ся о добро Канади, може навіть більше як панам лібералам; і чи вони тим, що прихильно відносять ся до Русинів та їх домагань, спростували є Канаді? Чи міністер просвіти в манітобі п. Колвел перестав бути Канадійцем через те, що відносять ся прихильно до просвітних жадань Русинів та дуже добре висказує ся про руських учителів? — Сему не вірять і самі ліберали та кричуть на консерватів лише тому, що єї як раз проти їх волі, проти їх забаганок позбавити Русинів їх прав, противно відносять ся до Русинів та їх домагань дуже прихильно. В супереч нападкам ліберальної преси, минушого тижня сказав міністер Колвел так: ...

Публичні школи в Манітобі є в добрім стані. ... що до руських учителів, то я знаю, що руський учитель, котрий має третій класи сертификат, може і говорить по англійськи так добре як перший-ліпший Англїєць...

Повищене вказує найліпше на те, що ліберали всяку ціну хотять повалити консервативний ряд в Манітобі, а по поваленю сего, допускати є в Манітобі, над Русинами таких насильств як се роблять ліб. в Альберті, однак Русини повинні дати сим панам слушну відправу, та показати, що вони порозуміли злобні наміри лібералів взглядно на себе і зуміють як слід боронити своїх прав.

Ми віримо, що при найблизших виборах не впаде ані один руський голос на лібералів, як явних і отвертих ворогів нашого народу.

КРУТЯТЬ НА ВСІ БОКИ.

Від часу появи нашої часописи „Канади“ нема майже ні одного числа віннігеської „Фрі Пресс“, в якім би не говорилось то про нашу часопись, то про школи і п. Бойла в Альберті, то знов про Русинів та двомовні школи в Манітобі. — Видно справа дуже интересна не тільки для нас але і для панів лібералів.

На таке интересоване ся русько канадійськими справами, ми-би рич не говорили, коли-б редактори та інформатори „Фрі Пресс“, були джетьельменами та представляли справу в правдивім світлі, а не як дотепер, перекручували факти та всю справу обертали другим кінцем.

І так: „Фрі Пресс“, відповідаючи на наші запити в справі поступова п. Бойла з руськими учителями в Альберті, говорить без сорому, своїм читачам, що Русини хотять для себе якихось „екстра“ прав та „екстра“ шкіл, та, хочачи проти Русинів звернути всю акцію говорить, що для Русинів не можна робити спеціальних уступок, бо в Канаді є всі народи рівними.

Очевидна річ, що говорене про щось там „екстра“ для Русинів се чиста видумка, бо Русини не домагають ся цілковито, щоби для них роблено щось спеціального, а противно вони хотять і домагають ся тільки справедливого і рівного трактованя їх з другими горожанами Канади.

Якихсь спеціальних „екстра“ прав для нас, ми не тільки що не хочемо, але і будемо проти таких екстра законів для Русинів як найостріше виступати та проти них оборонятиє. Бо такі „екстра“ права якими почестували ліберали Русинів в Альберті цілковито нам не во нутру і такими спеціальностями

Дістаньте безплатну ФАРМУ

В ВЕЛИКІЙ КАНАДІЙСЬКІЙ ПРОВІНЦІИ

МАНІТОБІ

ДЕ

панує добробит.

Манітоба є славною через свою богату землю, котра родить найкрасшу пшеницю в світї, а також і всяке друге збіже — овес, ячмінь іт. п. — і найкрасшу огородину в світї.

Манітоба була першою провінцією Західної Канади, що привабила поселенців, а будучи найдавніше заселеною она дає нагоду до успіху своїми школами, телефонами, дорогами і т. и.

Кожний фармер, що займає ся мішаним господарством і плекає худобу, безроги, вівці і конї, або огородину і молочарські продукти, має найбільший ривок в Західній Канаді. Все що фармер продукує зараз закумує ся і завжди по добрій ціні місцевими купцями

Безплатні Гомстеди, що складають ся з 160 акрів, роздиють ся поселенцям урядом і багато Русинів розпочали фармерство на сїй землі і тепер стоять на добрім становищі.

єсли хто не хоче зараз розпочинати роботи на своїй фармі доки не зрозуміє обстановки краю, той може легко знайти роботу на якій будь аругій фармі за добру платню. Опісля набувши практики може мати свою власну фарму.

Манітоба має ще досить місця на тисячі поселенців, бо Манітоба є дуже велика країна, рівна кільком европейським провінціям злучених разом. Приходить до Манітоби і будьтене залежними.

Нашишити ще нині за гарною ілюстрованою книжкою про Манітобу Она вам буде вислана БЕЗПЛАТНО если ви напишете до:

Department of Agriculture Winnipeg, Manitoba, Canada.

нехай ліберали честують самих себе, або нехай заховують для кого иншого. А ми прости собі, то й задоволимо ся простими, рівними істнующими вже правами, без жадних „спеціальностей“.

„ОСЛЯЧІ ВУХА“.

Віннігеська ліберальна „Фрі Пресс“ надрукувала промову міністра просвіти в Альберті, Бойла в Едмонтонськїм парламенті, в якій сїй послїдній назвав всіх Русинів-Українців Росіянами, себ-то Москалями, а нашу українську мову діалектом московської...

Своєю бесїдою ліберальний міністер просвіти в Альберті, видав найкраще сьвідощтво своєї глупоти. — У нас, у школі колиб учитель запитав послїдного штубака, що ледви вмє читати: хто ми є, так він би відповів, що ми Русини-Українці, а наша мова руська або українська. Колиб сего наш найпослїдній школяр не знав, так учитель за таке незнанє певно приправив би йому „ослячі вуха“ на сьміх, встид та ганьбу перед другими учениками. А в Альберті чоловік, що за сїдаєє парламенті, чоловік, що має посідати знанє, чоловік, який є вождом яваня та просвіти в цілій провінції — се є ліберальний міністер просвіти п. Бойл — не знає того, що знає перший ліпший дурак — що

лирик, а се, не знає того, що ми є Русинами а не Москалями.

Ослячі вухаміністри просвіти, Бойлови, треба причепити на погорду, на сьміх цілого сьвіта за його незнанє, за його глупоту.

Ослячі вуха належить причепити рівнож редактори віннігеської „Фрі Пресс“, за те саме незнанє бо передруковуючи бесїду Бойла, не дав найменшої замітки, щоби спростувати глупоту або умисну, злобну клевету про нас Русинів. Бо тільки безмірна глупота або огидна злоба подиктувала Бойлови брати нас за Москалів а редактори „Фрі Пресс“ те саме без заміток повторяти. — За глупоту „ослячі вуха“, а за злобу, яка вимірена тільки на те, щоби нас в Канаді трактувати як несимпатичних, диких Москалів, належить ся від канадійських Русинів для сїх ліберальних панків ганьба і слушна відплата...

Нехай ліберали в Альберті та Манітобі тримають з Росіянами-Москалями, а ми Русини-Українці будемо тримати з тими, котрі мають більше розуму, та знають хто ми є!

Увага!

Звертаємо увагу всім интересованим, щоби всі листи та послїлки до нашої часописи адресували так:

CANADA
261 Fort Str. Winnipeg Man.

гр. толстой.

Полонений на Кавказі.

Правдива подія з російського.

— Харашо Урус! (Добре, Росіяне!)

На жаль Шілін нічого не розумів з його говорення і лиш просив:

— Пити дайте, дайте води.

Чорний Татарин сьміяв ся.

— Хорошо, Урус — і дальше оповідав.

Шілін показував устами і руками, що хоче пити.

Вкінці зрозумів его Татарин. Голосно засьміяв ся, виглянув на подвірє і крикнув:

Діна!

— Хороша, делікатна може тринацятьлітня дівчина, подібна з лица до чорнявого Татарина, надбігла на его поклик. Видко, що то була его дочка. Она мала також чорні блискучі очи і милі черти лица. Єї одяг складав ся з сийної сорочки, з широкими рукавами, без пояса. Рубець, перед сорочки і рукави були обшиті червоною стяжкою. Мала штани і черевика, а по них другі, більші з високими запятками; на шії висіло кілька низок самах піврублів. Голова не була прикрита, коси чорні, а в них стяжка з монетами і срібний рубель.

Отець щось їй приказав. Она побігла і вкорі вернула з малим бляшаним збанком назад. Подала Шілінови воду, сіла на пяти і так зігнула ся, що коліна стояли майже висше плечий. Так сиділа з широко отвореними очима і дивила ся на Шіліна, як на дику звірину, коли він пив воду.

Шілін віддав їй збанок. Як дика кова відскочила від него. То бавило єї віття. Він післав єї ще кудись. Взяла збанок, побігла і принесла прісного хліба на округлій дошці, сіла знов як перше, зігнула ся і зведено дивила ся на Шіліна.

Татари відійшли і двері замкнули ся знов.

В скорі прийшов до него наймит і крикнув:

— Гей, пане, гей!

І він не умів по російськи. Однак Шілін зрозумів, що він кличе его кудись їти.

Шілін спробував їти з дивани, штигульвав, не міг добре ступати і мусів на бік ставляти ногу. Ногаєць вивів его з шони. Він побачив татарське село, десять домів-і мошею зі струнким міваретом. Коло одної хати стояли три осідлані коні. Хлопці держали їх за поводі. З тої хати вибіг скоро чорнявий Татарин і почав махати Шілінови рукою, аби шов до него. Він сьміяв ся, говорив щось своєю мовою, обернув ся і знов шев з дверях.

Шілін ввійшов до хати. Хороша кімната: стіни гладко вимашені глиною. Вдовж передної стіни лежали пухлі подушки, бічні стіни були обвішані дорожми диванами, а на диванах висіли рушницї, пістолети, шаблі, вьсо в срібній оправі. Коло одної стіни стояла мала низька печ. Помоста не було, однак земля була чистенька як стіг; ціла перша половина була застелена коцом а на нїм були розпростерті дивани, на котрих лежали подушки.

На диванах сиділи в самих черевиках, без верхних більших, Татари: чорнявий, рудий і три гості. За плечима у кожного лежала м'ягка подушка, перед собою на малій, округлій дощечі мали шпоняні плячки, розтоплене масло в мисчині і татарське пиво — буза — в збанку. Їли руками, їх пальці були замашені.

Чорнявий підняв ся і велів посадити Шіліна побіч, але не надивані а на самій землі; відтак сьміяв ся на свое місце і чатував своїм гостий плячками і бузою. Наймит показав Шілінови місце, де має сісти, стягнув свої кінці і поставив їх коло дверей до ряду з черевиками шпуних і сів на коні коло господаря. Єму аж сліна текла, коли бачив, що они їли.

Коли Татари з'їли плячки з'явила ся господиня в такій самій сорочці, як єї дівчина; голову мала заслопену хусткою, Забрала, що не доїли і поставила перед гостий мидницю і воду в збанку з вузкою шийкою. Татари обмили собі руки, зложили їх і повклякали до м. литви. По молитві наступила коротка нарада. Відтак почав один з Татарів-гостий говорити до Шіліна по російськи.

— Тебе — сказав — взяв в полон Казі Мугамед — і показав на другого Татарина — а Амбдул-Мурал відкупив тебе. — При послїдних словах показав на чорнявого.

— Тепер Амбдул-Мурал єсть твоїм паном.

Шілін невідзивав ся.

Тепер почав знов говорити Амбдул-Мурал, показував на Шіліна і повтаряв часто слова.

— Вояк Урус, харашо Урус?

Відтак відозвав ся товмач.

— Він дозволяє тобі писати до дому, аби прислали за тебе викуп. Скоро-дїстанє гроші, пустить тебе на волю.

Шілін подумав і спитав:

— А кілька він хоче?

Татари нарадили ся і відтак сказав товмач:

— Три тисячі рублї!

— Ні — відповів Шілін — так багато не можу дати.

Абдул зірвав ся з місця, почав вимахувати руками і говорити до Шіліна. Єму здавало ся, що Шілін его розуміє. Відтак знов спитав товмач:

— А кілька ти даш?

— Пятьсот рублїв.

Знов розпочала ся розмова між Татарами.

Дрожачи з гніву став Амдул кричати на рудого.

Але той прижмурих очи і цмокнув.

А вкінці втихоможи ся, а товмач сказав:

— Пять сот рублїв викупу за мало. Пан сам заплатив за тебе двіста рублїв. Тільки єму був винен Казі-Мугамед. Замість грошій взяв тебе. Три тисячі рублїв; з того не можна нічого опустити. А як не хочеш платити, то побють тебе нагаями і вкинуть в яму.

— Е, — подумав Шілін — тут булоби зле бути богузом. — Він встав і сказав до товмача:

— Скажи єму, що не дїстане нічого, коли гадає, що зуміє мене застрашити. Не буду навіть писати за грїшми. Я перше небовав ся вас, не бою ся і тепер.

Товмач оповів їм то і всі стали знов говорити і радити ся.

Они довго говорили. Вкінці підняв ся чорнявий і приступив до Шіліна.

— Урус — сказав, — Ти джїгїт з тебе Урус. — Джїгїт означає в їх бєсїдї хороброго чоловіка. Він засьміяв ся і сказав щось до товмача, а той обернув ся до Шіліна з словами:

— Маєш дати тисяч рублїв.

Шілін стояв на своїм.

— Більше як пять сот рублїв не дам. Як мене убете, то й того не дїстанете.

Татари говорили з собою, вислали кудись наймита і дивились на Шіліна, то на двері. Наймит вернув, а за ним появил ся грубий, босий, обдертий чоловік також в дибах.

— Ох — зітхув Шілін, пізнав Костилїна. Они й его зловили. Они сіли побіч себе і почали собі оповідати, що з ними стало ся; а Татари мовчали і прилядали ся їм. Шілін оповів першій як, єму пішло, а Костилїн сказав, що его кїнь немїг бігти, а рушниця спалила і що як раз Абдул дїгнав его і взяв в полон.

Абдул підняв і ся, показав на Костилїна і щось сказав. Товмач пояснив їм, що мають того самого пана. Хто постарєє ся скорше о гроші, той скорше буде на волі.

— Диви ся — сказав він так до Шіліна. — Ти гнїваш ся, а твій товариш цілком спокійний. Він напиєв до дому і єму пришлють пять тисяч рублїв. Тому будуть его добре кормити і ніхто не сьміє зробити єму кривди.

Шілін відповів:

Мій товариш може робити, що хоче. — Він імовірно богатий, а я ні. Що я сказав, при тїм стою. Може те мене убити, то не допоможе вам нічого, о більше як пять сот рублїв навіть не пишу.

Всі мовчали. Нараз підняв ся Абдул взяв в руку малу скриньку, витягнув з веї перо, куєницьпаперу і чорнило, положив то вьсо перед Шіліна і сказав:

— Пиши!

Заявив, що пристає на пять сот рублїв.

— Зараз — відозвав ся Шілін до товмача — скажи єму, аби нам давав добре їсти, оджї і чоботи як годить ся. Також нехай лишить нас разом, аби нам не кучило ся та й нехай здохне з нас диб.. — Сказавши то оглянув господарєви в лице і засьміяв ся. Той засьміяв ся і собі, вислухав его бажаня і відповів:

— У мене буде вам дуже добре. Кождий дїстане черкеску (кафтан) і пару чобіт, будете як пани. А їсти будете як князї. А хочете бути разом, то можете мешкати в шопі. Лиш диб не могу з вас здїммити, бо ви могли би легко утечи. Але на віч буду вам їх здїмнати. — Потім встав, покляував Шіліна по плечи і сказав: — Ти добрий, написав, я добрий.

Шілін написав лист і їх обох з Костилїном відведено до шопи, принесено їм кукурузяної соломи, збанок води, хліба двї черкески і двї пари старих чобіт. Они певне були здїмнені з убитих вояків. На ніч знято їм диб и запєрто в шопі.

III.

Так пережив Шілін з своїм товаришем цілий місяць. Господар був вьсе вдоволеній. — Ти, Іван, добрий — я, — Абдул, добрий. — Але він але їм давав їсти. Їм давано лише прісний хліб з шпона, а нераз то й сирє тісто.

Костилїн написав ще один лист до дому. Він ждав на присылку грошій і вудив ся. Цїлвми днями сидїв в шопі і числив, коли повинен надїйти лист, або спав. Але Шілін думав: — Звідки возьме мати тільки грошій для мене? Она й так жила майже лиш з того, що я їй прислав. Мусить дати послїднє, аби зібрати пять сот рублїв. Як Бог дасть, увільню ся сам з тої неволі.

(Дальше буде.)

Фармерські поради.

Як обходити ся з жеребними клячами.

В добре провалжєних господарєвах дбає ся про те, щоби сжеребленє ся кобили припадало на той час, коли коний найменше потрібно уживати до роботи. Сей час припадає на зимові місяці січень і лютий.

Коли господар зауважить що час ожеребленя кобили вже не далекий, тоді не повинен її уживати до тяжкої праці, їзди по ожеледі, з'їзджаня зі стрїмких горів, або тягнєня не кованих саний, при котрих дїшель ударєє о боки і черево кобили, що дуже часто буває причиною скинєня плоду.

В часї жеребности треба кобилу годувати здоровим і поживним кормом; не треба однак надто перегодувати, бо жолудок надто переладований буде гнєсти на плід, що може спричинити скинєнє. Найліпшою поживною для жеребних кобил є змочені водою отруби змішані на половину з вїсом. Треба рівнож уважати щоби підлога в стайні, де стоїть кобила, не була похила в зад, а рівна.

Близький порід можна пізнати по слїдуючих ознаках: вимя і части родні напухають; коли потягнути з дїжок, то в або 8 день перед породом випливає білий плин, який в дїру зближєня ся народу, стає що раз більше подібний до молока.

Коли господар зауважить єї познаки, повинен відірвати кобилі підкови вичистити добре стайню, не припинати кобилу до жолоба, а пустити вільно, та уважати, щоби в стайні не було зимно та протягів.

Коли вже порід наступив голову лоша ти підносити ся троха до гори і вичищує ся йому нїдра зі слюзу. Єсли шнурок від пупця не перервет ся сам, то треба притягти його віддалі кілька інчїв від черева; опісля треба підсунути лопатку до голови кобили, щоби могла його облизати. Скоро тільки лопатку висхєє і начне вставати, треба присувати його до сєаня.

В перших кількох тижнях треба полишати лоша завсє з кобилою і коли її не уживає ся до роботи, треба кожного дня разом з лопатєє вицускати на двір, на сьвіжий воздух. Єсли кобилу уживає ся до роботи близько дому, то лоша не треба рівнож відлучувати.

Лїченє ран.

Дуже часто трафляє ся, що худобина скалїчить ся, через те кождий добрий господар повинен уміти в випадку дати собі раду.

Першою рїчю при лїченю ран у худобини є чистота. Часто з малої рани робить ся велика тільки через саме недбальство до рани дїстають ся ріжні маленькі хробачки (бактерії), яких не можна видїти го-

лим оком, і через кров дїстать ся до цілого організму. Щоби не дати приступу тим бактеріям, треба рани змивати таким пливном, котрий би їх убивав. Найліпшим на се лїкарством є карболовий квас, змішаний з водою (на одну часть квасу карболового, дає ся 100 частий води).

Се є найліпше средство і ним треба зливати рану два рази денно, так довго, доки не загоїть ся.

Рани на ногах, шії або голові треба завивати шматкою. Коли ж рана трафить ся в такім місци, що не можна єї обвязати, то найліпше посмарувати єї мастию йодоформовою, щоби не сїдали на ню мухи.

Єї лїкарства суть найліпшими средствами на рани і їх можна дїстати в кождїй аптеці за кільканайльять центів; одтак кождий оглядний господар повинен уже заздалегідь постарати ся о єї лїкарства і мати їх дома під рукою, а через те, зможете нераз оминувти богато клопотів. та уратувати свою худобину від всяких хорбїв.

Робота коло курий в поодиноких місяцях року.

1. Січень.

В єім місяци треба подбати, щоби кури дїставали свій корм в пору та за видна. Особливо на чїч повинні кури підїсти собі зерва тільки, кїлько лиш можуть щоби мали що через довгу, студену ніч травити та не терпіли голоду. Курник, колиб показало ся, що він за студений, треба обложити ще одною веретвою загати. Йїця, коли суть забирати скоро, щоби не замерзали.

2. Лютий.

В перших днях треба зложити собі розплодове стадо курий, бо ось-ось приїде час, що треба буде покладїти під свої квоки або таки на продаж. Курки призначені до розплодового стада повинні бути здорові, сильні, рослі і вєсугні та що найменше дволїтні. Рїчних курок до розплоду уживати не вільно, бо молодїж буде хорювата а раса скоро зведе ся. Півєнь може бути і рїчний, мусить однак бути здоровий, вїдвжний та пристрастний. Зверхний вигляд так півня як і курок повинен відповідати вимогам давного звїрця. Корм подавати здоровий, не сухлий не обгодувати, щоби не затовстїє. Води до питя давати лїтру. В курнику повинен бути чистий воздух. Курам давати богато руху та свободи, бо усе те причиняє ся до того, що яйця будуть добре запліднені. Хто має місце на молодї курятка а має квочку, може вже прикінци сєго місяця підложити під неї покладки.

3. Март.

В марті кури починають добре нести ся. Навіть найгірші кури зносять перші яйця. Яйця, призначені під квочки для дру- гих, треба переховувати в місці холоднім, та сухім. В тім часі годівельник ого- лошує про свою годівлю, в фахоних часопиєх, та одержує замовлення на роз- плодові яйця. Вислати яйця можна лиш від курей здорових, та дійсно расо- вих. Яйця, що йдуть исчи- тою, не повинні мати біль- ше як 10 днів. Яйця, що мають вже 14 або 18 днів, можна лиш продавати бли- зьким годівельникам. зви- чайні кури та деякі кури расові починають саме квоч- кати. Квочку, заки посади- мо на яйцях, повинні ми оглянути, чи нема у неї рани, струнів на ногах, та чи не досушує їй куска. Квочки з раною не треба садити на яйцях; на струни на ногах добрим средством є креоліна та олива а на куску Захерлін. Молоді курятка треба держати що найменше через тиждень в місяці зачиненім, сухім а теплім. Пізніше треба стеречи курятка від студен- и а ще більше від слоти. В перші дні давати курят- кам твердо звареного та дрібно посіченого яйця за корм а за напій солодко- го молока. Опісля січи ва- рену на молоці гречану або пшоняну кашу з ри- жом. До сего треба давати дрібно січеної зеленої ко- нючини, або такі трави. На переміну давати курят- кам гречанних, сухих кру- пів. Коли курятка вже ма- ють по 2 недлі можна, синати крупи між січку. Не- хай уживають руху. Старі кури треба в сім місяці кормити також добре.

4. Цвітень.

Сего місяця має годівель- ник найбільше робити. О, ні курки квочають і сі мусять він насаджувати на яйцях. З під других квочок викльовують ся саме ку- рятка. Хто садить квочки, повинен одного дня кілька посадити. Через се можна опісля курятка зігнати під одну або найбільше під дві квочки а прочі квочки, ко- ли суть здорові, посадити ще раз на яйцях а ні, то прогнати на двір. Хто має вже курятка з март, нехай їх огляне, чи не досушує їм куска. Особливу увагу треба звернути на головки курит. В сім місяці має годівельник велику скіль- кість яець; треба зміти сю скількість використати. Старі кури перебувають тепер цілими днями на свободі та вишукують собі ріжного рода черваки і ко- махи: Корм проте винадає змінити, та давати більше зерна. Лише кури, що пе- ребувають в тісних пере-городах, треба кормити до- бірно. В теплий, ясний день можна білити курники та вмивати їдла. При кінці місяця оглянути старі кури, чи нема у них куски.

Б А Й К И. Для дітей

(Перевіжені Л. Селінським за І. де-ля Фонтезом.)

Пильний коник і му- рашка.

Був собі раз пильний ко- ник, жвавий, веселий, хло- пак. Через ціле літо він ні- чого не робив, лише їв та співав. Але як прийшла зима, коникови заглянула в очи біда. Він не мав по- їсти, бо нігде не було ні му- шки, ні хробачка. Що тут діяти?

Аж коли йому вже голод добре досудило, припав до себе на свою сусідку, му- рашку. А мурашка була ду- же запопадлива господиня. Она працювала ширю ціле літо, щоб зібрати запаси на зиму.

Отже до неї удав ся ко- ник з просьбою, щоб йому позичила бодай кілька зе- ренець.

— Будь ласкава, каже, по- рагуй мене в потребі. Я ба- чини, коли лише дотягнув до літа! А там я вже пан! І собі призираю і тобі кіда- дам довг враз з відсотками. Бігме віддам!

Але мурашка не була та- ка скоро до пощок. А тим менше, що знала, з ким говорить. — Вітрогсі! дармо! — подумала собі мурашка, в кінці запитала коника:

— Що-ж ти робив ціле лі- то, що тенор голодуєш?

— Та що? — відповів ко- ник — хиба-ж ти не чула? Таже я співав і день і ніч без перестанку.

— Співав лише? — ска- зала з насмішкою мураш- ка. — Се дуже гарно! Зате тепер потанцюй собі, небо- же!

Крук і лис.

Крук — то великий зло- дій! Се кождий знає. Отже раз вкрав він кусень сира і усів з ним на дереві. Загля- нув його лис, занюхав сма- чний сир, підбіг під дерево і так став до нього говори- ти:

— Добри-день тобі, пане круче! Який же ти гарний! Як ти мені подобаєш ся! А если твій голос відповідає твоім перам, то ти є хмб- чудом між иньшими птиця- ми, які в сім лісі перебува- ють.

На сі слова крук мало не вискочив зі шкіри з великої радості. Він хотів пописа- ти ся своїм гарним співом і відчинив клюв. В тій са- мій хвилі опустив свое кра- дене добро на замлю. Лис захопив сейчас сир, зів його зі смаком, аж обливав ся, а відтак сказав до крука:

— Мій любий паре! Навчи ся тепер, що кож- дий підхлібник жие кош- том сего, хто його слухає. За сю науку заплатив ти те пер сиром.

Крук страшно змішав ся, ко- ли почув таку насмішку лиса. Він був би з сорому і з досади навіть почервонів, коли би з роду не був чор- ним. Зате заприсяг собі, що вже більше не дасть ся обдурити підхлібникам.

Підчас казаня одного св'ященника всі люди в церкві плакали, тільки од- ин чоловік стояв і ваять не скривив ся. Коли його запитано, чому не плаче, відповів:

— Я не плачу, бо я не а сеї парохій.

Опозиція.

Мама питає дитину, що почала кричати.

— Що тобі бракує, хочеш їсти?

— Ні!

— Пити?

— Ні!

— Спати?

— Ні!

— А що-ж властиво хо- чеш?

Хочу верещати!

Між злодіями.

Злодій говорить до свого товариша:

— Наше ремесло булоби добре, коб тільки не було шибениці.

— Таї дурний ти — від- повідає другий злодій — власне, що шибениця під- тримує наше ремесло, бо колиб не було шибениці, то миб мали тільки товари- шів, що муєїлибсьмо один другого обкрадати.

В школі.

Катехит питає ученика:

— Що то є тота невидима сила, котра гризе і не дає злomu чоловікови по ночах спати, так що він кидає ся і тяжко вздыхає, та ве ся з болю?

— Хлопець подумав, а нарешті відповів:

— Блюциця! — прошу о. катехита.

— Хлопче, що там несеш в клітці?

— Птаха.

— А як називає ся?

— Дяк, — говорить хло- пець.

— А то чому так?

— Бо багато їсть а зле співає.

Жінка почалась сварити з чоловіком, що прийшов пізно до дому. Чоловік кру- тив як міг, але якось йому не йшло. Нарешті сердита жінка говорить:

— О, ві! мене не ошукав! Було ожентися з дур- нійшою!

— Коли бо дурнійшою я не міг знайти — відповідає чоловік.

Один св'ященник м а в привычку підчас проповіді ударяти руками о поруче казальниці. — Хлопці хоті- ли собі зробити з нього жарт і в поруче набили кіль- ка шпильок.

— Св'ященник вилізни на казальницю, звернув ся до великого вітара, звива- ючи помочи св'ятих і так промовив:

— До вас звертаю ся св'ятий Петре, Іване і Ва- синулю і ключу: (тоді ударив рукою по шпильках вбитих в казальницю) — бодай вас всіх чорти забрали лайда- ки, а то пошліньте мене в дурні!

Гумористика.

Оголошення.

Потребую сейчас 28 бло- щинь, 500 етоногів, 7,826 бліх і 6 і пів фунта павути- ня — позаяк перепроваджу ю ся на нове помешканє, а генерішше мушу віддати господареві в такім самім стані як я отримав.

Чому ви вже раз не оже- ните ся? — питає ся една пані старого кавалера.

Старий кавалер: Супру- жество буває або небом або пеклом. Я, старий грішник на небо не заслугую, а до пекла, скажіть самі, хтоб добровільно піхав ся.

В жидівській школі.

На що чоловік має дві ру- ки? питає професор.

Ученик: — На то, пане професор, щобі одного бра- ті, а другою ховати.

Скупар: Пане доктор, за- пишть мені таку рецепту, щобим не потребував ніко- ли тратити на лікарів.

Лікар: Добре, я вам запи- шу таку медицину, що вже певно ніколи не заличете ніякого доктора.

Скупар: Ах, добродію ласкавий — зробіть се!

Лікар: Прошу мені за от- сю консультацію заплатити тисяч долярів то певно вже не скортить вас більше ані хорувати ані докторів при- кликати.

Поміж при- ятєлями.

Павло: Николо позич ме- ні 5 долярів.

Никола: А от маєш на пальці перетінь, піди та застав.

Павло: Та деж би я его заставив, таже то памятка від тети.

Никола: Так?! Ну, а мої гроші то знов памятка по моїх родичах!

П. И. АЛЕХНО.

Русько-Польський заклад фотографічний, повозовий і погребовий. — Автомобі- лі для винайму, карити на весіля по \$3.00. Заходіть в потребах до мене на адресу

376 Selkirk ave.
Телефон: St. John 1794.
Winnipeg, Man.

Marathon Auto Livery

Предприємство автомобілів до поїлдок,
Властитель М. FLY.
Голосіть ся на адресу:
865—867 MAIN Str.
Phone St. John 123 & 2089.

Elliott, Macneil & Deacon
адвокати, повновластники і нотарі за- ступають в судах кариж і цивільних
Офіс: **316 McIntyre Block**
Phone Main 18 & 19 Winnipeg, Man.

Ontario Hotel
858 MAIN STR.
Phone: St. John 605.
Jas. Hennessy, Propr.

Коли хочете випити велику склянку пива то зайдіть до "ОНТАРІО." Часті лікери і добрі цигара, в пул-рум 12 ето- лів. Добра їда ничкаїт.

THE SELKIRK HOTEL
Новий і модерний.
T.H. Nesbitt і J. M. Wilson Prop'rs
Перворядний готель в північній Вині- пегу. Станція і вікт від \$2.00 і вшеше індень. Найкращого сорта нашіткі буфеті.
802-804 Main st. Phone S. J. 2533

SUTHERLAND HOTEL
Frank Curry prop. Harry Curtis, Mngr.
Новий, відреставрований і уряджений на європейський план.
Перворядні нашіткі, великий пул-рум чєсна обслуга. Ціна \$1.50 і вшеше на лєдь.
Phone St. John 262
Одеї олок'на північ від С. P. R.

Northern Hotel
Телефон: St. John 290
828-830 Main Str.
Станція і вікт \$1.00 і вшеше Пиво, горілки і вино, — чєсна і со- вєстна обслуга. Наші бартендєри гово- рять по руськи. Вигідний пул-рум.

Oriental Hotel
Tel. G. 4716 — 700 MAIN str
Дмитро Онуфреїв, власт.
Одинокий Руський Готель в Виніпє- гу. Перворядний вікт і кімнати по ду- же пильних цінах. Знамениті лікери і пиво, великий пул-рум.
Заходіть до сего.

ПЕРШИЙ СЛАВЯНСЬКИЙ
NORTH WESTERN LIQUOR HOUSE
Weselak & Hrabі, ВЛАСТИТЕЛІ.
Найліпша горілка, вино, лікери і пиво. — Умірковані ціни.
Вислаємо всі ордери за посередство. — Просимо о замовленні.
Телефон: Garry 4239. Winnipeg, Man. 309 Logan Ave.

Edelweiss Brewery
WINNIPEG, ELMWOOD
A. W. Riedle, prop.
Наш Лягер, Ейл і Портер найлучший.
Спробуйте пити Riedle's Beer
Telephone: Main 2987.

Edward L. Drewry
PIVОВАРНЯ НА
REDWOOD St. John — Winnipeg.
Наші вироби самі себе хвалять.
Пийте Drewry's Лягер, Ейл і Портер.
Мінеральні води всім знані.
Telephone: St. John 221.

Перший Руський Гуртовий Склад
Руська Пропінація „Орел“.
А. РОЖКО, властитель. — 175 HENRY Ave.
Продає всякі лікери і вислає на провінцію.
Купуйте лише у сего!
Не забудьте адреси:
175 Henry Ave., Winnipeg.

The Winnipeg Wine Co.
Повідомляємо своїх земляків, що ми є одиними доставцями красєвої горілки ГАНІШІВКИ. Спрово- джуємо просто з „Radovic, Galicia“ в бочках ціхо- ваних австрійським урядом; на жаданє довозимо до- дому як найскорше. За кеки не беремо кавції.
До всіх місць в Канаді вислаємо на С. О. D.

The Winnipeg Wine Co.
Phone: MAIN 40
685 MAIN Str. Winnipeg.
ДОБРЕ ЗНАНИЙ
Склад всякого рода напітків
Б. ЦІММЕРМАНА
673 Main Str. Winnipeg.
Phone: MAIN 2505

Кає на складі найріжнороднійші і найліпші напіт- ки в місті.
На жаданє вислає на провінцію.

Місцеві вісти.

Пам'ятайте!

шо вечірня школа вже розпочалась вчора вечером. Наука відбуває ся кожного понеділка, середи і четверга від год. пів до восьмої до пів до десятої. — Русини міста Вінніпегу повинні записувати ся до вечірньої школи та не тратити нагоди навчитись безплатно англійської мови. Богато наших людей нарікає на те, що не уміють по англійськи; тепер не треба нарікати а тільки записатись до школи та взятись щиро до науки. Минулої зими учило в вечірніх школах у Вінніпегу п'ять руських учителів; сеї зими може бути більше наших учителів, если тільки запишеш більше руських учеників. Пам'ятайте на се, що хто хоче в Канаді краще жити, мусить знати англійську мову, тож учить ся самі та перекажіть своїм знакоми!

Не забувайте!

Не забувайте, що дні 1го жовтня відбуде ся голосоване в справі ухвалення 13 мільонів доларів на спровадження води до міста Вінніпег з Шоа Лейк. Голосувати будуть лише ті, що мають „проперти“. Нехай кожний голосує так як йому на каже розум. На нашу думку ухваленне сего права було добре, бо при будові і вкляданню водопроводів богато людей знайде роботу, яка певно потреває кілька літ.

— Сеї неділі відбув ся в Palace Theatre на Селкірк урядовий мітинг в справі хорого письменника М. Павлика. На мітингу промовляли п.п. Ревюк, Косович і Мігайчук. Бесідники представили зібраним працю, яку положив М. Павлик для нашого народу, а дальше його теперішнє скрутне положення, де на старости своїх літ наш народний робітник полишив ся без помочи і здоровля. Зібрані, на зазив скинули в одній хвилі 22 дол. і 50 центів, які по обтяженню видатків на галю, мають бути вислані для хорого письменника. Треба згадати що на сеї мітинг явилось дуже мале число наших людей. А чому?

— Тов. Боин в Вінніпегу підготовляє ся до вистави дуже гарного представлення з часів козацьких п.з. „Невольник“. Представлене відбудеть ся 4-го жовтня.

Чистий дохід призначений на дар для М. Павлика.

В суботу зістало покараних у Вінніпегу 13 молодців. Трох було покараних за те, що додавали до моло-

ка води, а прочі, що не мали дозволення на продаж молока в місті. Молочар Капон з St. Vital в протягу минувшого тиждня був покараний 3 рази, бо за кожним разом інспектор находив певний процент води в його молоці. За сю штуку заплатив він разом 70 доларів і судові кошта.

Хлопці Ф. Герберт і Н. МкДоналд найшли на березі ріки, Ред тіло новонарженої дитини. Поліція догадує ся, що тіло дитини є власністю убогої родини, яка не мала грошей на погріб. Констабель І. Самсон забрав тіло до закладу погребового, а поліція пошукє за матерію.

— Найбільший перміт, який коли небув видано місто Вінніпег на будову, був взятий в суботу рано контрактором Т. Келмен на будову нового парламентарного будинку у Вінніпегу. Сеї перміт в зятій на суму 2,859,750 дол.

На більшу суму не видано перміту до тепер ще ніодного місто в цілій Канаді. Загальна сума виданих в сім році пермітів на будову у Вінніпегу доходить рівно 16,000,000 доларів.

— Горожані північно західної дільниці міста Вінніпегу вислали минувшого тижня депутацію до мійської ради з жаданєм, щоб місто постарало ся як найскорше продовжити трамваєву лінію Селкірк аж до ул. Мікфіліс. Мійська рада приобцяла сповнити домаганє депутації.

35 літ тому назив в шестій варі у Вінніпегу вибрано В.Ф. Мк Креоро алдерманом тільки 9 голосами. Його противник Фонсека дістав 2 голоси. Значить ся, що в шестій варі було тільки 11 горожан міста, які мали в мійській раді свого представителя.

Перший мороз навістив цілу західну Канаду в нощі з неділі на понеділок. У Вінніпегу занотувано 10 степенів морозу. В північній Саскачевані і Альберті до 20 степенів. Сеї нощі вимерзла майже вся огородина, яка позістала на городах.

Судія Туренні в Ст. Воні фес засудив дентиста І. Голденя з Норвуд на 50 дол. кари і оплати судових коштів за те, що Голден тягнув зуби, не маючи на се позволення. Довесене зробило манітобське товариство дентистів.

Кожий Русин Українець повинен мати в свої хаті часопись „Канаду“.

Хто кого ошукує?

Читаючи часопись „Фрі Пресс“, мусимо поставити собі питанє: Хто кого ошукує? Чи редактор газети Фрі Пресс ошукує публіку, чи перекладач, який переводить статі з нашої часописи „Канада“ ошукує редактора „Ф. Пресс“?

Фрі Пресс наводять в англійським переводі одно реченє з нашої часописи, де говорить ся про видаленє руських учителів в Альберті, пише, немов би в нашій часописи було подано, що „п. Бойл видалив всіх руських учителів в Альберті.“ — тимчасом у нас було подано „майже всіх...“ Межи словом „всіх“, а словами „майже всіх“ є дуже велика різниця і сю різницю повинні пани з Фрі Пресс знати.

Глядячи на таке перекручуванє нами сказаного, мусимо подумати, що: або перекладач ошукує і компромітує редактора Фрі Пресс, або редактор умисно перекручує і пропускує те, що годить ся з правдою, щоби тим легше викликати у своїх читачів проти нас негодованя.

Нам не розходить ся о по висий факт, бо поза вигнаннми в Альберті учителями лишилось на своїх посадах дуже маленьке число і в сім случаю між „всіх“ і майже всіх“ дуже незначна різниця — але розходить ся нам о те, щоби редактор та перекладач Фрі Пресс були більшє джентельменами, послуговались правдою та не обдурювали своїх читачів.

ВАЖНІ ПОСТАНОВИ ПРИ ПИСІВ КАНАДИЙСЬКИХ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНИХ ЗЕМЕЛЬ.

Котра будь особа, що є головою родини, або будькотрий мущина, що має скінчених 18 літ, може взяти гомстед чверть секції, вартісних земель в Манітобі, Саскачевані або Альберті. Аплікант мусить явити ся особито перед Домініон Лендс агентом, або в місцевого агента дотичного дістрікту. Више через заступництво можна погодити в кожного агента на даних умовах, з батьком, матерію синою дочкою, братом, або сестрою тогож гомседовця.

Обовязки: мешкати шість місяців і управляти фарму кожного року 6 місяців протягом 3 літ. Гомстедовець може мешкати девять миль в віддаленю свого гомстеду на фармі, що най-

меньше 80 акровій його посідання, або його батька, матері, сина, доньки, брата чи сестри. В декотрих дістріктах гомстедовець добрих обставин може купити одну четверту секції, що припірає до його гомстеду. Ціна 3 дол. за акер.

Обовязки: Мусить мешкати кожного року 6 місяців до 6 літ, почавши від дня взятя даного гомстеду (виключаючи час, в котрім старати ся треба о патент) виробити 50 акрів.

Гомстедовець, що після права має в посіданю гомстед в данім дістрікті.

Обовязки: Мусить мешкати кожного року 6 місяців через 3 літ виробити 50 акрів і побудувати дім за 300 доларів.

W. W. CORY DEPARTMENT OF THE INTERIOR OTTAWA, ONT.

ЦІНИ ТОРГОВЕЛЬНІ У ВІННІПЕГУ.

Table with market prices for wheat, flour, and other goods. Includes items like '1 нортен 86 ц.буш.', '2 .. 84%', '3 .. 82%', 'На пашу 61 ..', 'Ч:1 ред уінтер 87 ..', 'Ч: 2 ред уінтер 84%', 'Ч: 3 ред уінтер 83 ..', 'Ч: 4 ред уінтер 79 ..', 'Овес: Ч: 2 білий 35 ..', 'Ч: 3 білий 34%', 'Ч: 3 Сер. Зах. 36%', 'Екстра на пашу 35 ..', 'На пашу ч:1 34%', 'На пашу ч:2 32%', 'Ячмінь Ч: 3 46%', 'Ч: 4 44 ..'

Table with various market prices including 'Відкинутий 42 ..', 'На пашу 42 ..', 'Лен: Ч: 1 Півн.Зах.Сер 1.23 ..', 'Ч: 2 Сер. Зах. 1.21 ..', 'Ч: 3 Сер. Зах. 1.10% ..', 'М'ясо: Воловина 10% ц. фунт', '.. Но. 2 ..', 'Свинина 13 ..', 'Шинка 17-22 ..', 'Телятина 15 ..', 'Індики 14 ..', 'Кури 20-22 ..', 'Гуси ..', 'Качки ..', 'Риба 9 ..', 'Мука: Роял Гавсголд (бочка.) \$5.60', 'Гленора Патент 5.10', 'Ман.Стронг Бейкерс 4.50', 'Файф Розес 5.60', 'Лейквуд 5.45', 'Медора 4.00', 'XXXX 3.20'

Table with prices for 'Пюрети 5.60', 'Медаліон 5.30', 'Трі Старс 5.00', 'Белт Патент 4.80', 'На годівлю: грис \$16.00 тон', 'Грис, дрібний 18.00 ..', 'Ячмінь 25.00 ..', 'Сіно \$10-15.00..', 'Тон 2000 фунтів.', 'Всячина: Поклдки сьвіжі 22-30ц. доз.', 'Бараболі 65. ц. буш'

Belmont Cafe 593 MAIN Str. Наша реставрація є отворе на день і ніч. В нас найлутші за 25 ц. обід. 21 обідів лише \$3.75. Говоримо по польськи і українськи. Зайдіть а пересвідчитесь.

Advertisement for 'Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріальне в Вінніпегу.' Includes an image of a steamship and text about legal services, translations, and real estate. Contact: 841 MAIN Street, Winnipeg, Man.

Advertisement for 'ДО КАНАДИ або до Старого Краю' and 'ВСЕСВІТНА КАНЦЕЛЯРІЯ'. Includes images of ships and text about immigration, legal services, and real estate. Contact: 179 Henry Ave., Winnipeg Man.

Advertisement for 'Перший Руський Склад Гуртовий' (Wholesale Russian Store). Lists various goods like meat, oil, and flour. Contact: W. CHLOPAN, 590 Burrows Ave. (Chlopans Bldg) Telephone: St. John 130, Winnipeg, Man.

Advertisement for 'УВАГА! СПРАВИ СТАРОКРАЄВІ!' (Attention! Old Country Affairs!). Promotes legal and notary services for immigrants. Contact: ЕДВАРД ВАРШАВСЬКІ і Ска. WINNIPEG, MAN. Phones: St. John 1562 & 1664.